

STRAŠIAK HPV

Vedeli ste, že ho má takmer každý?

S ochorením, ktoré naozaj nemá dobrú povesť a v poslednej dobe sa spomína čoraz viac, sa počas svojho života stretne až 80 % žien i mužov. Prenáša sa veľmi jednoducho a jeho priebeh býva v drvivej väčšine úplne bezpríznakový. Podľa MUDr. Michaly Harbulákovvej, lekárky a gynekologičky ambulancie GYN-FIV, ide o veľmi častú pohlavnú chorobu. Zistovali sme preto, či a ako ju vieme aj napriek jej nenápadnosti včas zachytiť a vyliečiť.

Častejšia, než by si kto myslel

„S HPV alebo ľudským papilomavírusom sa počas života stretne až 80 % populácie, žien aj mužov. Jedná sa teda o najčastejšie prenosnú pohlavnú infekciu,“ začína vysvetľovať MUDr. Harbuláková. Vírus postihuje kožu a sliznice a k prenosu dochádza pohlavným stykom alebo prenosom z rúk či úst na pohlavné orgány. „Veľké množstvo typov HPV rozdeľujeme na nízko a vysoko rizikové. Nízkorizikové typy sa podieľajú na vzniku respiračnej papilomatózy alebo genitálnych brada-

víc, vysokorizikové spôsobujú smrteľné onkologické ochorenia. Najčastejším je rakovina krčka maternice,“ potvrdzuje gynekologička.

Pozor na jednorazové, či krátkodobé milostné romániky

Žiaľ, na rozdiel od iných sexuálne prenosných ochorení ani kondóm nie je dostatočná ochrana pred vznikom tejto infekcie. Vírus HPV sa prenáša rýchlo a ľahko. „Priebeh býva obvykle bezpríznakový a prenos infekcie nevedomý. Preto je dôležité nezabúdať na dostupnosť očkovania a pravidelnú preventívnu prehliadku,“ hovorí gynekologička.

Ochorenie sa týka rovnako žien ako aj mužov

K nákaze dochádza najčastejšie u mladých ľudí do 30. roku. Po infikovaní nastáva prechodné štádium infekcie. Vtedy imunitný systém s vírusom bojuje a väčšinou vyhrá. Rizikom je perzistentná nákaza, teda taká s ktorou si organizmus

neporadil. „Následne dochádza k manifestácii HPV. U nízkorizikových typov sa do niekoľkých mesiacov vyskytnú genitálne bradavice. Tie nie sú život ohrozujúce, sú ale neestetické a spôsobujú celkový dyskomfort. Nebezpečná je perzistentná infekcia pri vysokorizikových typov HPV. Približne 15 rokov od nákazy sa môže rozvinúť nádorové ochorenie kože a slizníc. Najznámejšou a najčastejšou je rakovina krčka maternice,“ opisuje, čo sa deje po nakazení infekciou s telom pacienta, MUDr. Michala Harbuláková. HPV sa však netýka iba žien! „U oboch pohlaví sa podieľajú na rozvoji karcinómu v análnej oblasti, či oropharynxu. V mužskej populácii spôsobujú rakovinu penisu.“

A ako prebieha liečba?

Bohužiaľ, napriek neustálemu napredovaniu vedy a medicíny, lekári vedia odstrániť len prejavy, nie samotnú infekciu. Vírazstvo musí dosiahnuť imunitný systém jednotlivca. Dobrou správou však je, že ochoreniu sa dá predísť očkovaním. A to ešte skôr, než človek začne sexuálne žiť. „Dnes poznáme niekoľko typov vakcín, ktoré vytvoria ochranné protilátky v sére a zabránia perzistentnej infekcii. Najvhodnejšie je očkovať obe pohlavia pred prvým pohlavným stykom, kedy organizmus ešte neprišiel do kontaktu s vírusom. Tiež najlepšia protilátková odpoveď je v mladom veku. Očkovať sa dá aj neskôr, účinnosť však bude nižšia,“ vyratúva z možností lekárka a gynekologička.

Od roku 2019 patrí očkovanie proti HPV medzi odporúčané a do 12. roku je podľa typu vakcíny úplne alebo čiastočne hrazené zdravotnou poisťovňou. Do pätnástich rokov sú uhrádzané s 50 % príplatkom. Pre tých, ktorí o očkovaní neuvažujú, lekárka zdôrazňuje, že v rámci prevencie je dôležité aspoň pravidelne absolvovať každoročnú gynekologickú prehliadku.

Mastičky a kryoterapia pomôžu len čiastočne

Na liečbu genitálnych bradavíc sa používa lokálna aplikácia masť, chirurgické odstránenie alebo kryoterapia. „Zložitejšia a náročnejšia je liečba prekancerózných stavov, či rakoviny. Vyžaduje interdisciplinárnu spoluprácu. Vtedy je potrebné léziu chirurgicky odstrániť. V pokročilejších štádiách sa využíva aj rádioterapia a chemoterapia,“ uzatvára tému ohľadom HPV lekárka a gynekologička Michala Harbuláková.

Text Mária Halajová